

Sygn. akt I Ns 281/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu Wydział I Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Rafał Chrzczonowski

Protokolant: sekr. sądowy Klaudia Milewska

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2015 roku w Przasnyszu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. M. (1)

o uwłaszczenie

I. wniosek oddała;

II. stwierdza, że wnioskodawca ponosi koszty postępowania.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce w sprawie I Ca 121/15 postanowieniem z dnia 27 marca 2015 roku na skutek apelacji J. M. (1)- w następstwie cofnięcia apelacji postanawia : umorzyć postępowanie apelacyjne.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt I Ns 281/14

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 21 maja 2014r. J. M. (1) wniósł o przeprowadzenie postępowania o uregulowaniu własności działki numer (...) posiadacza samoistnego J. M. (2), uwidocznionej w KW (...) w trybie ustawy z dnia 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych. Wnioskodawca wyjaśniał, że wymieniona księga wieczysta powstała na podstawie postanowienia Sądu Powiatowego w Makowie Mazowieckim z dnia 6 listopada 1970r., sygn. akt Ns 270/69.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. (2) był właścicielem gospodarstwa rolnego położonego we wsi C. i C. o łącznej powierzchni 19,39 ha, składającego się z działki nr (...) o powierzchni 7,20 ha, położonej we wsi C. oraz działki nr (...) o powierzchni 12,19 ha, położonej we wsi C..

Postanowieniem z dnia 6 listopada 1970r. Sąd Powiatowy w Makowie Mazowieckim w sprawie Ns 270/69 orzekł przejęcie na rzecz Skarbu Państwa gospodarstwa rolnego (...) o powierzchni 19,06 ha – z wyłączeniem zabudowanej działki siedliskowej o powierzchni 0,33 ha, stanowiącej część działki numer (...) we wsi C. – B.. Uwzględniając treść tego postanowienia, dokonano podziału działki numer (...) na cztery mniejsze działki, w tym numer (...) o powierzchni 0,33 ha, obejmującej część pozostawioną J. M. (2).

Na podstawie wskazanego postanowienia Sądu Powiatowego w Makowie Mazowieckim z dnia 6 listopada 1970r. w sprawie Ns 270/69 założona została księga wieczysta dla przejętego gospodarstwa, gdzie jako właściciela ujawniono Skarb Państwa – Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w M.. Księgą tą z nieznanych przyczyn objęto jednak również działkę (...), pozostawioną J. M. (2).

J. M. (2) przez cały czas, aż do swojej śmierci był wyłącznym posiadaczem działki (...). Zmarł 31 maja 1985r. Spadek po nim w całości na podstawie ustawy nabył syn J. M. (1).

Działka (...) nosi obecnie numer (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o następujące dowody: zaświadczenie o wielkości użytków rolnych (k. 3), wypis z rejestru gruntów (k. 4), wykaz zmian gruntowych (k. 10), postanowienie Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 21.08.2008r. (k. 11), odpis księgi wieczystej (...) (k. 12-13), postanowienie Sądu Powiatowego w Makowie Mazowieckim z dnia 6.11.1971r. w sprawie Ns 270/69 (k. 14), wykaz zmian gruntowych (k. 20).

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Wnioskodawca domagał się uregulowania własności wskazanej we wniosku nieruchomości w trybie ustawy z dnia 28 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. 1971. 27. 250 ze zm.). Tak zwane uwłaszczenie, uregulowane wskazaną ustawą, stanowi jeden ze sposobów nabycia własności nieruchomości, przy spełnieniu przesłanek w ustawie określonych. Mianowicie art. 1 ust. 1 ustawy stanowił, że nieruchomości wchodzące w skład gospodarstw rolnych, zwane dalej "nieruchomościami", i znajdujące się w dniu wejścia w życie ustawy w samoistnym posiadaniu rolników stają się z mocy samego prawa własnością tych rolników, jeżeli oni sami lub ich poprzednicy objęli te nieruchomości w posiadanie na podstawie zawartej bez prawem przewidzianej formy umowy sprzedaży, zamiany, darowizny, umowy o dożywocie lub innej umowy o przeniesienie własności, o zniesienie współwłasności albo umowy o dział spadku. Z kolei zgodnie z art. 1 ust. 2 rolnicy, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają nieruchomości jako samoistni posiadacze nieprzerwanie od lat pięciu, stają się z mocy samego prawa właścicielami tych nieruchomości, chociażby nie zachodziły warunki określone w ust. 1. Jeżeli jednak uzyskali posiadanie w złej wierze, nabycie własności następuje tylko wtedy, gdy posiadanie trwało co najmniej przez lat dziesięć.

Biorąc powyższe pod uwagę, uregulowanie własności nieruchomości w trybie wskazanej ustawy z natury rzeczy nie dotyczyło właścicieli. Nie można bowiem nabyć własności rzeczy, której już jest się właścicielem, nie można „uwłaszczyć” właściciela.

Tymczasem z dowodów przedłożonych przez wnioskodawcę wynika, że ojciec jego był właścicielem przedmiotowej nieruchomości, wchodzącej w skład większego gospodarstwa rolnego, jeszcze przed wejściem w życie ustawy uwłaszczeniowej. Wynika to przede wszystkim z treści postanowienia Sądu Powiatowego w Makowie Mazowieckim w sprawie Ns 270/69. Postanowienie to zostało wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1962r. o przejmowaniu nieruchomości rolnych na własność Państwa za zaległe należności (Dz. U. 1969.17.130 j.t.). Choć wymieniona ustawa przez właściciela nieruchomości rozumiała również samoistnego posiadacza nieruchomości w dobrej wierze (art. 8 pkt 1), a brak księgi wieczystej czy zbioru dokumentów na gruncie tej ustawy nie stanowił przeszkody do wydania postanowienia o przejęciu nieruchomości na własność Skarbu Państwa (art. 4 ust. 4), to jednocześnie z przepisów ustawy nie wynika, że Skarb Państwa stawał się właścicielem przejmowanej nieruchomości bez względu na to, czy dłużnikowi przysługiwał tytuł prawny do posiadanego gospodarstwa. Dlatego przyjąć należy, że postanowienie o przejęciu na rzecz Skarbu Państwa danego gospodarstwa mogło nastąpić zasadniczo po ustaleniu przez sąd wskazany w ustawie, iż dłużnikowi przysługuje prawo własności tego gospodarstwa. W ocenie Sądu zatem wskazane wyżej postanowienie Sądu Powiatowego w Makowie Mazowieckim w sprawie Ns 270/69 świadczy o tym, że J. M. (2) przysługiwało prawo własności przejmowanego gospodarstwa, a zatem również gruntu objętego wyodrębnioną następnie działką numer (...) o powierzchni 0,33 ha. Świadczy o tym również treść wykazu zmian gruntowych z 9.11.1971r., gdzie J. M. (2) figuruje jako właściciel wydzielonej i pozostawionej mu nieruchomości, a nie jej samoistny posiadacz. W związku z tym wniosek nie znajdował uzasadnionych podstaw. Skoro bowiem J. M. (2) był właścicielem przedmiotowej nieruchomości w dniu 4 listopada 1971r., to nie mógł nabyć jej własności w trybie ustawy uwłaszczeniowej. Dlatego postanowiono, jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania w punkcie 2 rozstrzygnięto zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 520 § 1 kodeksu postępowania cywilnego.

/-/ R. Chrzczonowski